

Test Booklet Code & Serial No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II

SOCIAL WORK

A

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--

1. (Signature)

(In figures as in Admit Card)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

SEP - 20221

Time Allowed : 2 Hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 36

Number of Questions in this Booklet : 100

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
- There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत **100** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोन्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

SEP - 20221/II—A

Social Work
Paper II
समाजकार्य
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes]

[Maximum Marks : 200

Note : This Paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

<p>1. Professional Social Work is focused on :</p> <p>(A) Problem solving and change</p> <p>(B) Problem identification and change</p> <p>(C) Problem formulation and change</p> <p>(D) Problem identification</p> <p>2. The.....in England and the United States during late 19th century helped the poor learn skills required for urban living.</p> <p>(A) Poor Houses</p> <p>(B) Settement Houses</p> <p>(C) Beggar Homes</p> <p>(D) Half-way Homes</p> <p>3. Assertion (A) : Dehumanization is the result of an unjust order. Reason (R) : Because that endanger violence in the oppressors. Codes :</p> <p>(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)</p> <p>(B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)</p> <p>(C) (A) is true but (R) is false.</p> <p>(D) (A) is false but (R) is true</p>	<p>1. व्यवसायिक समाजकार्य हे यावर लक्ष्य केंद्रित करते.</p> <p>(A) समस्या निराकरण आणि बदल</p> <p>(B) समस्या शोधणे आणि बदल</p> <p>(C) समस्या सूत्रण आणि बदल</p> <p>(D) समस्या ओळख</p> <p>2. 19व्या शतकात यांनी इंग्लंड आणि युनायटेड स्टेटस्मध्ये गरिबांना शहरी वास्तव्याची कौशल्य शिकविण्यास मदत केली.</p> <p>(A) पुअर हाऊसेस</p> <p>(B) सेटलमेन्ट हाऊसेस</p> <p>(C) बेगर होम्स</p> <p>(D) हाफ-वे होम्स</p> <p>3. विधान (A) : अमानवीयता ही अन्यायकारक व्यवस्थेचा परिणाम होय. कारण (R) : कारण, त्यामुळे शोषितांवरील हिंसेचा धोका वाढतो. संकेतांक :</p> <p>(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे</p> <p>(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही</p> <p>(C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे</p> <p>(D) (A) चूक आहे परन्तु (R) हे बरोबर आहे</p>
--	---

4.is discrimination in favour of the able bodied person.
 (A) Sexism
 (B) Ableism
 (C) Cabalism
 (D) Anabolism
5. Pradhan Mantri Kaushal Vikas Yojana is a programme for :
 (A) Rural Roads Constrution
 (B) Skill Development
 (C) Adult Education
 (D) Girls Education
6. The founder of Human Relation School of Thought was
 (A) Eric Erickson
 (B) Sigmund Freud
 (C) MacIver and Page
 (D) Elton Mayo
7. **Assertion (A) :** Sarvodaya emphasises truth and non-violence and the basic goodness of man.
Reason (R) : Because the good of the individual is contained in the good of all
Codes :
 (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
 (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
 (C) (A) is true but (R) is false
 (D) (A) is false but (R) is true

4. सक्षम व्यक्तींच्या संदर्भात भेदभाव म्हणजे :
 (A) सेक्सीझम
 (B) एबलीझम
 (C) केबलीझम
 (D) अनाबोलीझम
5. प्रधानमंत्री कौशल विकास योजना हा कार्यक्रम यांच्यासाठी आहे :
 (A) ग्रामीण सडक बांधणी
 (B) कौशल्य विकास
 (C) प्रौढ शिक्षण
 (D) मुलींचे शिक्षण
6. मानवीसंबंध विचारधारेचा प्रवर्तक हे होते.
 (A) एरिक ऐरिकसन
 (B) सिगमंड फ्राईड
 (C) मॅकइव्हर अँड पेज
 (D) एल्टन मायो
7. **विधान (A) :** सत्य आणि अहिंसा आणि मानवाच कल्याण याला सर्वोदयात महत्त्व देण्यात आले.
कारण (R) : कारण सर्वांच्या कल्याणात व्यक्तीच कल्याण समावेशीत आहे.
संकेतांक :
 (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
 (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
 (C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे
 (D) (A) चूक आहे परन्तु (R) बरोबर आहे

8. A social worker involved in genetic counselling is required to :
- (A) Help the couple detect fetal abnormalities
- (B) Help the couple make a decision to abort the fetus in case of fetal abnormalities
- (C) Share the facts, provide emotional support and facilitate decision-making.
- (D) Mobilize resources to support the couple to go in for adoption
9. Hamal Panchayat in Pune was started by
- (A) Dr. Madhukar Deval
- (B) Baba Padamji
- (C) Baba Adhav
- (D) Anna Hajare
10. Which one of the following is not the goal of field work in social work ?
- (A) to integrate the theories and practices learned in the classroom
- (B) to develop a sense of commitment to the social work profession
- (C) to develop and demonstrate skills in social work
- (D) to evaluate the functioning of social work setting

8. जनुकीय समुपदेशनात सहभागी असलेल्या समाजकार्यकर्त्यासकडून हे अपेक्षित आहे.
- (A) अर्भकातील विकृती शोधण्यास जोडण्यास मदत करणे
- (B) अर्भकातील विकृती असल्यास गर्भपात करण्यात जोडण्यास मदत करणे
- (C) सत्य माहिती देवून भावनिक आधार देणे आणि निर्णय घेण्यास सहकार्य करणे
- (D) संसाधनाची जुळवाजुळव करून जोडण्यास दत्तक घेण्यास प्रोत्साहन देणे
9. पुण्यामधील 'हमाल पंचायत' संस्था कोणी सुरू केली ?
- (A) डॉ. मधुकर देवल
- (B) बाबा पदमजी
- (C) बाबा आढाव
- (D) अण्णा हजारे
10. समाजकार्यात क्षेत्रकार्याचे ध्येय
- (A) वर्गात शिकविलेल्या सिद्धांत आणि व्यवसाय यांची सांगड
- (B) समाजकार्य व्यवसायाप्रती जबाबदारीची जाणीव
- (C) समाजकार्याची कौशल्य विकसित करणे
- (D) समाजकार्य संस्थांच्या कार्याच मूल्यांकन करणे

11. Who defined social stratification as a horizontal division of society with higher and lower social units ?

- (A) Murray
- (B) Cooley
- (C) Williams
- (D) Lundberg

12. Classification of primary group and secondary group is given by :

- (A) Cooley
- (B) MacIver
- (C) Sumner
- (D) Giddings

13. **Assertion (A) :** Parenting is a significant process of human groups.

Reason (R) : Because, dependency allows children to learn things they need to know.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) Both (A) and (R) are false

11. सामाजिक स्तरीकरण म्हणजे समाजाची उच्च व निम्न सामाजिक एककांत क्षितिज समांतर विभागणी, असे कोणी सांगितले आहे ?

- (A) मुरे
- (B) कुले
- (C) विल्यम्स
- (D) लुंडबर्ग

12. प्राथमिक समूह व दुय्यम समूहाचे वर्गीकरण कोणी दिले ?

- (A) कुले
- (B) मॅकइव्हर
- (C) सम्नर
- (D) गिडिंग्ज

13. **विधान (A) :** पालकत्व ही मानवी समूहाची एक महत्त्वपूर्ण प्रक्रिया आहे.

कारण (R) : कारण, अवलंबित्वामुळे मुलांना माहिती हव्या असलेल्या गोष्टी शिकणे शक्य होते.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) आणि (B) दोन्ही चूक आहे

14. The Psycho-analytic approach in helping a person to solve her problem involves the initial stage, transference stage, consolidation stage and resolution stage. Which of the following best describes the transference stage ?

- (A) The client assigns her destructive feelings to past life experience.
- (B) The client transfers her feelings for a significant person in the childhood to the therapist.
- (C) The client is transferred to the hospital for in-patient care.
- (D) The therapist transfers her skills for treating the client

15. Match the following :

I

- (a) Positive reinforcement
- (b) Negative punishment
- (c) Negative reinforcement
- (d) Positive punishment

II

- (i) Increased regularity in practice of relaxation exercises as it reduced anxiety
- (ii) Giving additional homework for better understanding of calculus
- (iii) Loosing a day's salary for coming late to work
- (iv) Praise by the teacher greatly increased on-time submission of assignments

Codes :

- (A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
- (B) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)
- (C) (a)-(iv), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(ii)
- (D) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)

14. मनोविश्लेषण दृष्टिकोनाद्वारे व्यक्तीच्या समस्या सोडवत असतांना प्रारंभिक अवस्था, भावसंक्रमण अवस्था, एकत्रीकरण व निराकरण अशा अवस्था आढळतात. खालीलपैकी कोणते विधान भावसंक्रमण अवस्थेचे यथार्थ वर्णन करते ?

- (A) अशील तिच्या विध्वंसक भावना तिच्या गत आयुष्यातील अनुभवांशी जोडते
- (B) अशील लहानपणी एका विशेष व्यक्ती करिताच्या तिच्या भावनांचे संक्रमण थेरपिस्टवर करते
- (C) अशीलची अंतर्गत रुग्ण काळजी करता इस्पितळात बदली केली जाते
- (D) थेरपिस्ट रुग्णाच्या उपचारार्थ आपली कौशल्ये संक्रमित करते

15. जोड्या लावा :

I

- (a) सकारात्मक प्रबलीकरण
- (b) नकारात्मक शिक्षा
- (c) नकारात्मक प्रबलीकरण
- (d) सकारात्मक शिक्षा

II

- (i) दुःश्चिंता कमी होत असल्याने शिथिली-करणाच्या व्यायामसाठी वाढती नियमितता
- (ii) कॅलक्युलस अधिक चांगले समजावे म्हणून अधिक गृहपाठ देणे
- (iii) कामावर उशिरा आल्याने एक दिवसाचा पगार न मिळणे
- (iv) शिक्षकांनी केलेल्या प्रशंसांमुळे काम वेळेवर सबमिट करणे वाढणे

संकेतांक :

- (A) (a)-(ii), (b)-(iii), (c)-(iv), (d)-(i)
- (B) (a)-(iii), (b)-(iv), (c)-(i), (d)-(ii)
- (C) (a)-(iv), (b)-(iii), (c)-(i), (d)-(ii)
- (D) (a)-(i), (b)-(ii), (c)-(iii), (d)-(iv)

<p>16. Nivedita's mother was diagnosed as having cervical cancer. After initial shock, Nivedita said, "The doctor may have wrongly diagnosed my mother's ailment". Which of the following defense mechanisms was Nivedita using ?</p> <p>(A) Repression
(B) Denial
(C) Reaction formation
(D) Displacement</p> <p>17. The difference between women's moral development in relation to men's moral development was proposed by :</p> <p>(A) Lawrence Kohlberg
(B) Carol Gilligan
(C) Eric Erikson
(D) Judith Butler</p> <p>18. According to the lifespan perspective :</p> <p>(i) Developmental changes are multidirectional and the individual influences the environment as much as the environment influences the individual</p> <p>(ii) Human beings respond to their environment based on their life experiences</p> <p>(iii) Early childhood negative experiences set-up the individual for psycho-pathology in adult life</p> <p>(iv) There is little development in old age</p> <p>Codes :</p> <p>(A) (i) and (ii)
(B) (i)
(C) (iv)
(D) (ii) and (iii)</p> | <p>16. निवेदिताच्या आईला सर्व्हायकल कॅन्सर असल्याचे निदान झाले. प्रारंभिक धक्क्यानंतर ती म्हणाली "डॉक्टरने माझ्या आईच्या रोगाचे चुकीचे निदान केले असेल". खालीलपैकी कोणत्या स्वसंरक्षण यंत्रणेचा वापर निवेदिता करत होती ?</p> <p>(A) पुनर्दमन
(B) नकार
(C) प्रतिक्रिया घडण
(D) विस्थापन</p> <p>17. पुरुषांच्या नैतिक विकासाच्या तुलनेत स्त्रियांच्या नैतिक विकासातील फरक कोणी प्रतिपादित केला ?</p> <p>(A) लॉरेंस कोलबर्ग
(B) कॅरोल गिलिगन
(C) एरिक एरिकसन
(D) ज्युडिथ बुटलर</p> <p>18. जीवनकक्षा दृष्टिकोनानुसार :</p> <p>(i) वैकासिक बदल हे बहुदिशात्मक व व्यक्ती वातावरणाला जितके प्रभावित करते तेव्हाच वातावरण देखील व्यक्तीला प्रभावित करते.</p> <p>(ii) स्वतःच्या जीवन अनुभवांनुसार मनुष्य त्यांच्या वातावरणाला प्रतिसाद देत असतो</p> <p>(iii) पूर्व बाल्यावस्थेतील नकारात्मक अनुभव व्यक्तीच्या प्रौढत्वातील मनोविकृती करता कारणीभूत ठरते.</p> <p>(iv) वृद्धावस्थेत फारच कमी विकास होतो.</p> <p>संकेतांक :</p> <p>(A) (i) आणि (ii)
(B) (i)
(C) (iv)
(D) (ii) आणि (iii)</p> |
|--|--|

19. The younger generation transfer knowledge to the older generation is known as (A) Gen-next socialization (B) E-Socialization (C) Reverse socialization (D) Retro-socialization	19. तरुण पिढीकडून ज्ञान व वृद्ध पिढीला संक्रमित होणे याला असे म्हणतात. (A) जनरेशन नेक्स्ट सामाजिकीकरण (B) इ-सामाजिकीकरण (C) उलट-सामाजिकीकरण (D) रिट्रो सामाजिकीकरण
20. Liberal feminist theory was propounded by : (A) Karl Marx (B) MacIver (C) Baker (D) Acker	20. उदारमतवादी स्त्रीवादाचा सिद्धांत कोणी मांडला ? (A) कार्ल मार्क्स (B) मॅकइव्हर (C) बेकर (D) अॅकर
21. The principles underlying case work relationship were postulated by : (A) Biestek (B) Perlman (C) Mary Richmond (D) Friedlander	21. व्यक्ती साहाय्य कार्यातील संबंध समजण्यासाठीची तत्वे यांनी शोधून काढलीत. (A) बिसटेक (B) पर्लमन (C) मेरी रीचमंड (D) फ्रेडलॅंडर
22. Social case work predominantly deals with : (A) Economic issues (B) Psycho-social issues (C) Physical issues (D) Social issues	22. व्यक्ती साहाय्य कार्य प्रामुख्याने हाताळते. (A) आर्थिक मुद्दे (B) मनो-सामाजिक मुद्दे (C) शारीरिक मुद्दे (D) सामाजिक मुद्दे

23. provided the three classic phases of case work.
- (A) H.H. Perlman
(B) Mary Richmond
(C) F. Biestek
(D) Kopnowska
24. Primary groups are those in which
- (A) Individuals intimately interact and cooperate over a long period of time
(B) Individuals come together to achieve their fundamental rights
(C) Individuals join together to form an association
(D) Individuals make use of the facilities available in a housing colony
25. Which of the following statements is *correct* ?
- (A) Group discussion could be an important component in group work
(B) A good programme in group work must have an attendance of at least 20%
(C) A group programme in group work must have a chief guest
(D) A good public address system is essential for group work programme

23. यांनी व्यक्ती साहाय्य कार्यातील तीन प्रमुख टप्पे दिलेले.
- (A) एच.एच. पर्लमन
(B) मेरी रीचमंड
(C) एफ. बिस्टेक
(D) कोपनोवस्का
24. प्राथमिक समूह म्हणजे ज्यात
- (A) व्यक्ती अगदी जवळीकतेने आंतरक्रिया आणि मदत, बऱ्याच दीर्घकालावधी करिता करत असतो
(B) व्यक्ती त्यांचे मूलभूत अधिकार प्राप्त करण्यासाठी एकत्र येतात
(C) एखादी संघटना स्थापन करण्याकरिता एकत्र येतात
(D) आवास वसाहतीतील सुविधांचा उपयोग करण्यासाठी एकत्र येतात
25. खालीलपैकी कोणते विधान **सत्य** आहे ?
- (A) समूहचर्चा ही समूहकार्यातील अतिशय महत्त्वपूर्ण बाब असू शकते
(B) समूहकार्यात चांगल्या कार्यक्रमाकरिता 20% उपस्थिती असणे अनिवार्य असते
(C) समूहकार्यातील कार्यक्रमास प्रमुख अतिथी असणे अनिवार्य असते
(D) समूहकार्यातील कार्यक्रमासाठी उत्तम ध्वनिव्यवस्था आवश्यक असते

26. The group morale is initiated and maintained by :

- (A) Punishing wrong doers in the group
- (B) Comparing the behaviour of members in the group
- (C) Offering material incentives to the members
- (D) Role modeling

27. Group work with adolescents should mainly focus on

- (A) Academic excellence
- (B) Recreation and self-growth
- (C) Group therapy
- (D) Conflict resolution

28. The 'group' in Social Group Work is

- (A) Spontaneous
- (B) Formed in a planned manner
- (C) Formed through election
- (D) Disunited

26. समूहातील नैतिक धैर्य यामुळे पुढाकार आणि टिकून राहते.

- (A) समूहातील चांगल काम न करणाऱ्यास शिक्षा देणे
- (B) समूहातील सदस्यांच्या वर्तणुकीची तुलना करणे
- (C) समूहातील सदस्यांना वस्तुरूपात प्रेरक देणे
- (D) आदर्श भूमिका

27. कौमार्यावस्थेतील व्यक्तिसह समूहकार्य करतांना प्रामुख्याने यावर लक्ष केंद्रित केले जाते.

- (A) शैक्षणिक गुणवत्ता
- (B) मनोरंजन आणि स्व: विकास
- (C) समूह चिकित्सा
- (D) संघर्ष निराकरण

28. समूह कार्यातील 'समूह' म्हणजे :

- (A) उत्स्फूर्त
- (B) नियोजनानुसार निर्मित
- (C) निवडणुकीने निर्मित
- (D) असंघटित

29. Why is group formation important ?

- (I) Informal ways are less effective to achieve objectives as compared to formalised action
- (II) More the number of groups, greater are the chances of consensus
- (III) Each group member can contribute according to one's talent

The correct answer from the options given is :

- (A) (I) and (II)
- (B) (II) and (III)
- (C) (I) and (III)
- (D) (I), (II) and (III)

30. The full form of 'REBT' is :

- (A) Rational Expression Behaviour Therapy
- (B) Rational Empathetic Behaviour Therapy
- (C) Rational Emotive Behaviour Therapy
- (D) Rational Encouraging Behaviour Therapy

31. Who gave the call for Sampurna Kranti (Total Revolution) ?

- (A) Mahatma Gandhi
- (B) Verghese Kurein
- (C) Vinoba Bhave
- (D) Jay Prakash Narayan

29. समूह निर्मिती का महत्त्वाची असते ?

- (I) तुलनात्मकरित्या औपचारिक मार्गापेक्षा अनौपचारिक मार्ग उद्देश प्राप्ती करता कमी परिणामकारक ठरतात
- (II) अधिक समूह असल्यास सहमती होण्याच्या संधी अधिक असतात
- (III) समूहातील प्रत्येक सदस्य आपल्या विशेष क्षमतांमुळे सहभागी होवू शकतात

अचूक उत्तर ओळखा :

- (A) (I) आणि (II)
- (B) (II) आणि (III)
- (C) (I) आणि (III)
- (D) (I), (II) आणि (III)

30. 'आर.ई.बी.टी.' याच पूर्ण रूप

- (A) राशनल एक्सप्रेसन बिव्हेवियर थेरपी
- (B) राशनल एम्पथेटिक बिव्हेवियर थेरपी
- (C) राशनल ईमोटिव्ह बिव्हेवियर थेरपी
- (D) राशनल एनकरेजींग बिव्हेवियर थेरपी

31. संपूर्ण क्रांतीची घोषणा कोणी केली ?

- (A) महात्मा गांधी
- (B) वर्गीस कुरियन
- (C) विनोबा भावे
- (D) जयप्रकाश नारायण

32. Initial phase of community work is (A) Providing relief (B) Understanding community profile (C) Organising health camp (D) Planning leader training	32. समुदाय कार्याच्या सुरुवातीचा टप्पा कोणता होता ? (A) मदत पुरवणे (B) समुदायाच्या स्थितीचा अभ्यास (C) आरोग्य शिबिरे आयोजित करणे (D) नेतृत्व प्रशिक्षण नियोजन
33. According to Jack Rothman there are models of community organisation. (A) Five (B) Six (C) Four (D) Three	33. जॅक रॉथमनने समुदाय संघटनेचे किती प्रारूपे सांगितली ? (A) पाच (B) सहा (C) चार (D) तीन
34. The revolutionary theory of social movement was introduced by (A) Vinoba Bhave (B) Karl Marx (C) Nelson Mandela (D) S.M. Dange	34. सामाजिक चळवळीचा क्रांतीचा सिद्धांत कोणी मांडला ? (A) विनोबा भावे (B) कार्ल मार्क्स (C) नेल्सन मंडेला (D) एस.एम. डांगे
35. Role of social worker in social planning model is (A) Motivator (B) Facilitator (C) Negotiator (D) Advocate	35. सामाजिक नियोजन प्रारूपात समाज कार्यकर्त्याची भूमिका काय असते ? (A) प्रेरक (B) सुलभकर्ता (C) मध्यस्थ (D) समर्थक

36. Who among the following developed community activism in many cities across America ?

- (A) Pavlo Friere
- (B) Saul Alinsky
- (C) Murry Ross
- (D) Arthur Dunham

37. **Assertion (A) :** A student strike involves collective mobilisation and is oriented towards change. But in the absence of an ideology a student strike become an isolated event and not a movement.

Reason (R) : If the strike is committed to an ideology, it may last for longer period and assume the form of a movement.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

36. खालीलपैकी कोणत्या तज्ञाने अमेरिकेतील बहुतांश शहरांमध्ये समुदाय कृतिशीलता विकसित केली ?

- (A) पावलो फ्रेअरी
- (B) सॉल अलंस्की
- (C) मुरी रॉस
- (D) ऑर्थर डनहॅम

37. **विधान (A) :** विद्यार्थ्यांचा संप हा बदल घडवून आणण्याच्या दिशेने केलेली एक सामूहिक कृती असते. परंतु विशिष्ट विचारधारेच्या अभावामुळे विद्यार्थ्यांचा संप चळवळ न होता एक एकाकी घटना होत.

कारण (R) : जर संप एखाद्या विचारधारे-प्रती समर्पित असेल तर तो दीर्घकाळ टिकतो आणि चळवळीचे रूप धारण करतो.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण होय
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नव्हे
- (C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परन्तु (R) बरोबर आहे

38. Murry Ross and Jack Rothman have attempted a classification of community organisation practice on the basis of (A) Goals (B) Objectives (C) Methods (D) Skills	38. मुरी रॉस आणि जॅक रॉथमन यांनी कोणत्या वैशिष्ट्यांच्या आधारावर समुदाय संघटनेचे वर्गीकरण करण्याचा प्रयत्न केला ? (A) ध्येये (B) उद्दिष्टे (C) पद्धती (D) कौशल्ये
39. The most significant contribution of Pavlo Friere's work is his : (A) Insight into the pedagogy of oppressed (B) Insight into the education of oppressed (C) Insight into the culture of poverty (D) Insight into the political nature of education	39. पावलो फ्रेअरीच्या कार्याचे अत्यंत महत्त्वाचे योगदान म्हणजे : (A) शोषितांच्या अध्यापनशास्त्रातील मर्मदृष्टी (B) शोषितांच्या शिक्षणातील मर्मदृष्टी (C) दारिद्र्याच्या संस्कृतीतील मर्मदृष्टी (D) शिक्षणाच्या राजकारणातील मर्मदृष्टी
40. Saul Alinsky's People's Organisations were based on the use of power, action and justice to fight : (A) Racism, poverty and isolation (B) Gender discrimination, family dossiers and separation (C) Illiteracy, malnutrition and individuality (D) Slavery, beggary and poor health	40. सॉल अॅलिंग्स्की यांच्या लोक संघटनांची शक्ती, कृती आणि न्यायाचा लढा हे कशासाठी होते ? (A) वंशवाद, दारिद्र्य आणि अलिप्तता संपविण्यासाठी (B) लिंगभाव भेद, कौटुंबिक हिंसा आणि वेगळेपण घालविण्यासाठी (C) निरक्षरता, कुपोषण आणि व्यक्तीकरण थांबविण्यासाठी (D) गुलामी, भिक्षावृत्ती आणि अनारोग्य घालविण्यासाठी

<p>41. There is no association between ethical values and corruption, this is a type of hypothesis.</p> <p>(A) Null hypothesis
(B) Alternative hypothesis
(C) Positive hypothesis
(D) Negative hypothesis</p> <p>42. The basic assumption of the Mixed-Method Research is that the combination of methods provide a better understanding of research problem than one of the research methods alone.</p> <p>(A) Quantitative and qualitative
(B) Survey and case study
(C) Quantitative and participatory
(D) Qualitative and survey</p> <p>43. A philosophy called “Constructivism” is associated with :</p> <p>(A) Qualitative Research
(B) Quantitative Research
(C) Experimental Research
(D) Survey Research</p> <p>44. Sum of the values of all the items divided by the total number of items is known as :</p> <p>(A) Mean
(B) Median
(C) Mode
(D) Range</p> | <p>41. ‘नैतिक मूल्य आणि भ्रष्टाचार याचा संबंध नाही’, हे या प्रकारचे गृहीतकृत्य आहे.</p> <p>(A) ‘नल’ गृहीतकृत्य
(B) पर्यायी गृहीतकृत्य
(C) सकारात्मक गृहीतकृत्य
(D) नकारात्मक गृहीतकृत्य</p> <p>42. संशोधनाची (मिक्स) संयुक्त पद्धतीच मूळ गृहीत असे आहे कि या पद्धतीच्या संयुक्त उपयोगामुळे, एकाच पद्धतीच्या उपयोगापेक्षा संशोधन समस्या अधिक चांगल्या पद्धतीने समजू शकते.</p> <p>(A) संख्यात्मक आणि गुणात्मक
(B) सर्वे आणि केस स्टडी
(C) संख्यात्मक आणि सहयोगी
(D) गुणात्मक आणि सर्वे</p> <p>43. ‘रचनावादाचे’ हे तत्त्वज्ञान संबंधी आहे.</p> <p>(A) गुणात्मक संशोधन
(B) संख्यात्मक संशोधन
(C) प्रयोगात्मक संशोधन
(D) सर्वे संशोधन</p> <p>44. घटकांचे एकूण मूल्य भागिले एकूण घटक म्हणजे :</p> <p>(A) माध्य
(B) मध्यका
(C) बहुलक
(D) रेंज</p> |
|--|--|

45. refers to when your findings truly represents the phenomenon you wish to measure.
 (A) Reliability
 (B) Validity
 (C) Replicability
 (D) Atheneite
46. Examining all available literature to get acquainted with the selected problem :
 (A) Theory analysis
 (B) Policy analysis
 (C) Review of literature
 (D) Review of documents
47. **Assertion (A) :** Qualitative researchers do not contribute to the process of generalisation.
Reason (R) : Because qualitative researchers believe in understanding of phenomena through indepth, study as the essence of qualitative research.
Codes :
 (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
 (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
 (C) (A) is true but (R) is not true
 (D) (A) is not true but (R) is true
45. ज्यावेळेस तुमच्या अध्ययनाचे निष्कर्ष तुम्हाला मोजावयाच्या स्थितीला खऱ्या अर्थाने मांडतात त्याला असे म्हणतात.
 (A) विश्वसनीयता
 (B) वैधता
 (C) पुनर्स्थापन
 (D) सत्यता
46. संशोधनात निवडलेल्या समस्येशी ओळख व्हावी म्हणून उपलब्ध सर्व साहित्याच परीक्षण म्हणजे :
 (A) सिद्धांत विश्लेषण
 (B) धोरण विश्लेषण
 (C) साहित्य पुनरवलोकन
 (D) दस्तऐवजांच पुनरावलोकन
47. **विधान (A) :** गुणात्मक संशोधनात संशोधक सामान्यीकरण प्रक्रियेत काहीही सहभाग देत नाही.
कारण (R) : अश्या संशोधनात संशोधक असे मानतो कि सखोल अध्ययनातून स्थिती समजून घेणे हा गुणात्मक संशोधनाचा गाभा असतो.
संकेतांक :
 (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
 (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
 (C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे
 (D) (A) चूक आहे परन्तु (R) बरोबर आहे

48. Arrange the following stages of social science research in correct sequence :

- (i) Identification of Research Questions
- (ii) Development of Research Design
- (iii) Formulation of Research Problem
- (iv) Identification of Research Problem
- (v) Development of Theoretical Framework
- (vi) Formulation of Hypothesis
- (vii) Operationalisation of Variables

Select your answer from the codes given below :

- (A) (i), (ii), (iv), (v), (vii), (vi) and (iii)
- (B) (ii), (iii), (vi), (iv), (v), (vii) and (i)
- (C) (iii), (ii), (iv), (v), (vii), (vi) and (i)
- (D) (iv), (iii), (v), (i), (vi), (vii) and (ii)

49. Method of science is perhaps the most commonly used method of knowing or fixing beliefs because knowledge attained through science is subjected to

- (A) Empirical tests
- (B) Analytical tests
- (C) Field tests
- (D) Logical tests

48. सामाजिक संशोधनातील पायऱ्या/टप्पे त्यांच्या अचूक अनुक्रमानुसार लावा :

- (i) संशोधन प्रश्न ओळखणे
- (ii) संशोधन आराखडा निश्चित करणे
- (iii) समस्या सूत्रण
- (iv) संशोधन समस्या ओळखणे
- (v) सैद्धांतिक प्रारूप तयार करणे
- (vi) गृहीतकृत्यांची निर्मिती
- (vii) चलांची कार्यवाहक व्याख्या

खालील संकेतांकातून योग्य उत्तर निवडा :

- (A) (i), (ii), (iv), (v), (vii), (vi) आणि (iii)
- (B) (ii), (iii), (vi), (iv), (v), (vii) आणि (i)
- (C) (iii), (ii), (iv), (v), (vii), (vi) आणि (i)
- (D) (iv), (iii), (v), (i), (vi), (vii) आणि (ii)

49. वैज्ञानिक पद्धती या कदाचित विश्वास निश्चितीचा अगदी सर्वसाधारण पद्धती असाव्यात कारण विज्ञानाद्वारे प्राप्त ज्ञान असत.

- (A) अनुभवप्रामाण्य चाचण्यांची क्षमता
- (B) विश्लेषण चाचण्यांची क्षमता
- (C) क्षेत्र चाचण्यां क्षमता
- (D) तार्किक चाचण्या क्षमता

50. Social Work Research is also know as : (A) Intervention research (B) Action research (C) Evaluation research (D) Experimental research	50. समाजकार्य अध्ययन ह्याला असे सुद्धा संबोधले जाते. (A) हस्तक्षेप अध्ययन (B) कृती संशोधन (C) मूल्यांकन संशोधन (D) प्रायोगिक संशोधन
51. Which one of the following Sections of the Income Tax Act allows an individual or a company to claim exemption on their donations to voluntary organisation from their taxable income ? (A) Section 60(G) (B) Section 70(G) (C) Section 80(G) (D) Section 90(G)	51. इनकम टॅक्सच्या कोणत्या धारेखाली स्वयंसेवी संस्थेला दिलेली आर्थिक मदत कंपनी किंवा व्यक्ती सूट मागू शकते ? (A) धारा 60(ग) (B) धारा 70(ग) (C) धारा 80(ग) (D) धारा 90(ग)
52. is the guidelines for the administration of the organisation. (A) FERA Certificate (B) Registration Certificate (C) The Constitution of the Society (D) The Preamble of the Constitution of the Society	52. संस्थेच्या व्यवस्थापनासाठी मार्गदर्शक नियम आहेत. (A) फेरा सर्टिफिकेट (B) नोंदणी सर्टिफिकेट (C) संस्थेची घटना (D) संस्थेच्या घटनेची प्रस्तावना
53. The National Commission for Protection of Child Rights was set up in : (A) March, 2005 (B) March, 2006 (C) March, 2007 (D) March, 2008	53. मुलांच्या हक्काच्या संरक्षणासाठी राष्ट्रीय आयोगाची स्थापना या तारखेस केली : (A) मार्च, 2005 (B) मार्च, 2006 (C) मार्च, 2007 (D) मार्च, 2008

54. The acronym FCRA stands for :
- (A) Finance Contribution Regulation Act
 - (B) Farm Contribution Regulation Act
 - (C) Foreign Contribution Regulation Act
 - (D) Fodder Contribution Regulation Act
55. Which one of the following is a principle of social welfare administration ?
- (A) Principle of Agency Purpose
 - (B) Principle of Self-Determination
 - (C) Principle of Planning
 - (D) Principle of Programming
56. The acronym PERT stands for :
- (A) Project Evaluation and Review Techniques
 - (B) Programme Evaluation and Review Techniques
 - (C) Paper Evaluation and Review Techniques
 - (D) Planning Evaluation and Review Techniques

54. FCRA पूर्ण शब्दात लिहा :
- (A) आर्थिक मदत नियंत्रण कायदा
 - (B) शेती मदत नियंत्रण कायदा
 - (C) परकीय मदत नियंत्रण कायदा
 - (D) चारा मदत नियंत्रण कायदा
55. खालीलपैकी कोणते समाज कल्याण प्रशासनाचे तत्त्व आहे ?
- (A) संस्थाच्या उद्देशाचे तत्त्व
 - (B) स्वनिर्णयाचे तत्त्व
 - (C) नियोजनाचे तत्त्व
 - (D) कार्यक्रमाचे तत्त्व
56. PERT या संक्षिप्त रूपाचे पूर्ण रूपात लिहा :
- (A) प्रकल्प मूल्यमापन आणि पुनर्मूल्यमापन तंत्र
 - (B) कार्यक्रम मूल्यमापन आणि पुनर्मूल्यमापन तंत्र
 - (C) पेपर मूल्यमापन आणि पुनर्मूल्यमापन तंत्र
 - (D) नियोजन मूल्यमापन आणि पुनर्मूल्यमापन तंत्र

57. The Chairperson of Central Social Welfare Board is appointed by the Central government in consultation with the Ministry of Social Welfare from amongst :

- (A) Prominent women sociologists
- (B) Prominent women social activists
- (C) Prominent women social workers
- (D) Prominent women psychologists

58. Non-Governmental organisations are also known as :

- (A) “third sector”
- (B) “third state”
- (C) “third world”
- (D) “third view”

59. Which one of the following Articles of the Universal Declaration of Human Rights, declares that “everyone, as a member of society, has the right to social security ?”

- (A) Article 20
- (B) Article 21
- (C) Article 22
- (D) Article 23

57. केंद्रीय समाज कल्याण मंडळाचा अध्यक्ष भारत सरकार खालीलपैकी एकास समाज कल्याण मन्त्रालयाच्या सल्ल्याने नियुक्त करते :

- (A) प्रख्यात महिला समाजशास्त्रज्ञ
- (B) प्रख्यात महिला सामाजिक कार्यकर्त्या
- (C) प्रख्यात महिला सोशल वर्कर
- (D) प्रख्यात महिला मानसशास्त्रज्ञ

58. असरकारी संस्था खालीलप्रमाणे ओळखतात :

- (A) ‘तिसरे क्षेत्र’
- (B) ‘तिसरे राज्य’
- (C) ‘तिसरे जग’
- (D) ‘तिसरी दृष्टी’

59. मानवी हक्काच्या विश्व जाहिरनाम्याच्या कोणत्या कलमाप्रमाणे प्रत्येकास समाजाचा सदस्य या नात्याने सामाजिक सुरक्षेतचे अधिकार आहे ?

- (A) कलम 20
- (B) कलम 21
- (C) कलम 22
- (D) कलम 23

<p>60. Minimum persons are required to register a non-profit organization under the Indian Companies Act.</p> <p>(A) two
(B) three
(C) four
(D) five</p> <p>61. GOI, AMRUT is mission for</p> <p>(A) Rural and Urban Health
(B) Rejuvenation and Rural Transformation
(C) Rural Youth
(D) Reformation and Urban Development</p> <p>62. The Human Development Index (HDI) is a comparative measure of :</p> <p>(a) Life expectancy
(b) Literacy
(c) Standard of living
(d) Income</p> <p>Choose the <i>correct</i> answer :</p> <p>(A) (a), (b), (c)
(B) (a), (b), (d)
(C) (a), (c), (d)
(D) (b), (c)</p> <p>63. Which one of the following Articles of Indian Constitution deals with work and maternity relief ?</p> <p>(A) Article, 14
(B) Article, 18
(C) Article, 41
(D) Article, 42</p> | <p>60. कंपनी कायद्याप्रमाणे, फायद्यासाठी काम न करणाऱ्या संस्थेची नोंदणी करण्यासाठी कमीत कमी किती लोकांची आवश्यकता असते ?</p> <p>(A) दोन
(B) तीन
(C) चार
(D) पाच</p> <p>61. केंद्र शासनाच 'अमृत' (AMRUT) हे मिशन :</p> <p>(A) ग्रामीण आणि शहरी आरोग्य
(B) पुनर्निर्माण आणि ग्रामीण परिवर्तन
(C) ग्रामीण युवक
(D) पूनःसुधार आणि शहरी विकास</p> <p>62. मानव विकास निर्देशांक (HDI) हे याचे तुलनात्मक मापन आहे :</p> <p>(a) आयुर्मान
(b) साक्षरता
(c) राहणीमानाचा दर्जा
(d) उत्पन्न</p> <p>योग्य पर्याय निवडा :</p> <p>(A) (a), (b), (c)
(B) (a), (b), (d)
(C) (a), (c), (d)
(D) (b), (c)</p> <p>63. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमात कार्य आणि मातृत्व लाभाचा उल्लेख आहे ?</p> <p>(A) कलम 14
(B) कलम 18
(C) कलम 41
(D) कलम 42</p> |
|--|--|

64. **Assertion (A)** : Gandhiji was not totally against mechanization and industrialization.

Reason (R) : He opposed to the parasitic relationship of an industrial-urban system exploiting the fruits of labour of the village peasant and artisan.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true
65. Which one is not the main purpose of social indicators ?
- (A) The descriptive function
- (B) The analytical function
- (C) The monitoring function
- (D) The communication function
66. The proponent of 'Welfare Economics' theory is
- (A) Mahboob Huq
- (B) Amartya Sen
- (C) Karl Marx
- (D) Gunnar Myrdal

64. **विधान (A)** : गांधीजी हे यांत्रिकीकरण आणि औद्योगिकीकरणाच्या संपूर्णतः विरोधात नव्हते.

कारण (R) : त्यांचा उद्योग शहरीकरण व्यवस्थेतील परजीवी संबंधाना विरोध होते ज्यामुळे ग्रामीण कारागीर आणि शेतकऱ्यांची पिळवणूक करित होते.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परन्तु (R) बरोबर आहे
65. खालीलपैकी कोणता सामाजिक निर्देशांकाचा उद्देश नाही ?
- (A) वर्णनात्मक कार्ये
- (B) विश्लेषणात्मक कार्ये
- (C) नियंत्रण कार्ये
- (D) संचार कार्ये
66. 'वेलफेयर इकॉनॉमिक्स' सिद्धांताचे प्रणेते :
- (A) महबूब हक
- (B) अमर्त्य सेन
- (C) कार्ल मार्क्स
- (D) गुन्नर मृदाल

67. 'Swayam' is platform for

- (A) Employment generation
- (B) Integrated platform and portal for online courses
- (C) Self-employment programme
- (D) Employment guarantee scheme

68. Which one of the following approaches is also known as the Marxist, neo Marxist or conflict approach ?

- (A) Radical socialist approach
- (B) Social democratic approach
- (C) Racist approach
- (D) Right approach

69. One of the following is not the sign of the social health :

- (A) Does not have confidence to meet others
- (B) Has pleasant manners and helps others
- (C) Gets along well with people around
- (D) Fulfils responsibility towards others

67. 'स्वयं' हा मंच यासाठी आहे :

- (A) रोजगार निर्मिती
- (B) एकात्मिक मंच आणि ऑनलाईन कोर्स पोर्टल
- (C) स्वयं रोजगार कार्यक्रम
- (D) रोजगार हमी योजना

68. खालीलपैकी कोणता मार्ग हा मार्क्सिस्ट, निओ मार्क्सिस्ट किंवा संघर्ष मार्ग म्हणून संबोधला जातो ?

- (A) मूलभूत सामाजिक दृष्टिकोन
- (B) सामाजिक लोकशाही दृष्टिकोन
- (C) वांशिक दृष्टिकोन
- (D) हक्क दृष्टिकोन

69. खालीलपैकी हे सामाजिक स्वास्थ्य नाही :

- (A) इतरांना भेटण्याचा आत्मविश्वास नसणे
- (B) दुसऱ्यांना मदत आणि आनंदी वर्तन असणे
- (C) आपल्या सभोवती असणाऱ्या लोकांना सोबत घेवून चालणे
- (D) इतरांसंदर्भात जबाबदारी पार पाडणे

70. **Assertion (A) :** According to the recent Human Development Reports of UNDP, India has moved from the category of “low” human development to the of “medium” human development category.

Reason (R) : Because of its high population growth rate :

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

71. What percent of vacancies in government employment shall be reserved for Divyangjan ?

- (A) 5%
- (B) 4%
- (C) 3%
- (D) 2%

70. **विधान (A) :** अद्यावत मानव विकास अहवालानुसार (UNDP) भारत हा ‘निम्न’ वर्गवारीतून ‘मध्यम’ मानव विकास वर्गवारीत गेला आहे.

कारण (R) : कारण, लोकसंख्या विकासाचा दर वाढल्यामुळे.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परन्तु (R) बरोबर आहे

71. शासकीय नोकऱ्यामध्ये अपंगांसाठी किती टक्के नोकरीसाठी ठेवणे आवश्यक आहे ?

- (A) 5 टक्के
- (B) 4 टक्के
- (C) 3 टक्के
- (D) 2 टक्के

72. **Assertion (A) :** Primarily, social legislation attempts to establish order and provides justice as well as security.

Reason (R) : Because it anticipates social needs and provides for changes in the social order.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

73. Which among the following is not within the core values and ethics of Social Work ?

- (A) Advocacy on behalf of the oppressed, voiceless, and such others
- (B) Dignity and worth of all human beings
- (C) Importance of integrity and human relationships
- (D) Political and religious affinity

74. The statute, under which the NHRC of India is established, is

- (A) Protection of Human Rights Act (PHRA), 1993
- (B) Civil Rights Protection Act (CRPA), 1993
- (C) National Human Rights Commission Act (NHRCA), 1993
- (D) National Protection of Civil Rights Act, 1993

72. **विधान (A) :** सामाजिक कायदे मुख्यता शिस्त आणि सामाजिक न्याय व संरक्षण देण्याचा प्रयत्न करतात.

कारण (R) : ते सामाजिक गरजा ओळखतात आणि परिवर्तनासाठी सामाजिक नियम ठरवितात.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परन्तु (R) बरोबर आहे

73. समाजकार्याची मुख्य मूल्ये आणि नीतीमध्ये खालीलपैकी कोणती मूल्य नाहीत ?

- (A) समाजातील ज्याचा आवाज ऐकला जात नाही किंवा पिळलेल्या घटकांच्यासाठी वकिली करणे
- (B) प्रत्येक व्यक्तीची प्रतिष्ठा आणि किंमत
- (C) मानवी संबंध आणि एकात्मकतेचे महत्त्व
- (D) राजकीय आणि धार्मिक प्रेम भावना

74. खालीलपैकी कोणत्या कायद्यांतर्गत NHRC चे स्थापन झालेले आहे ?

- (A) मानव अधिकार संरक्षण कायदा-1993
- (B) सामाजिक हक्क संरक्षण कायदा-1993
- (C) राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोग कायदा-1993
- (D) राष्ट्रीय समाज संरक्षण कायदा-1993

75. Name of the 17th century English philosopher who discussed natural rights in his seminal work ?
- (A) Thomas Paine
(B) John Stuart Mill
(C) Hegel
(D) John Locke
76. What is the mandate of UNHCR ?
- (A) Repatriation of refugees with military assistance
(B) To protect refugees, forcibly displaced communities and stateless people
(C) Assist in the creation of a country for resettlement of refugees
(D) None of the above
77. In the context of social justice, what does Article 41 of the Constitution of India ensure to every citizen ?
- (A) Right to food, drinking water, housing and employment
(B) Right to work, education and public assistance in cases of unemployment, old age and sickness
(C) Right to food, drinking water, and public assistance in cases of transport
(D) Right to food, drinking water, and education

75. खालीलपैकी कोणत्या इंग्लिश विचारवंताने 17व्या शतकात त्याच्या प्राथमिक कामामध्ये नैसर्गिक अधिकाराची चर्चा केली ?
- (A) थॉमस पेन
(B) जॉन स्टुअर्ट मिल
(C) हेगल
(D) जॉन लॉक
76. UNHCR चा आदेश काय ?
- (A) संरक्षण दलाने निर्वासितांचे केलेले प्रत्यावर्तन
(B) जबरदस्तीने विस्थापित केलेले आणि जे कोणत्याही देशाचे नागरिक नाहीत व निर्वासितांचे संरक्षण करणे
(C) निर्वासितांच्यासाठी एक नवीन देश तयार करण्यासाठी मदत करणे
(D) वरीलपैकी कोणतेही नाही
77. सामाजिक न्यायाच्या दृष्टीने भारतीय राज्यघटनेतील कलम 41 काय खात्री देते ?
- (A) अन्नाचा, पिण्याच्या पाण्याचा, घराचा आणि नोकरीचा अधिकार
(B) कामाचा, शिक्षण आणि बेकार भत्ता, वृद्ध आणि आजार भत्ताचा अधिकार
(C) अन्नाचा, पिण्याच्या पाण्याचा आणि सार्वजनिक प्रवासात वाहतुकीची व्यवस्थाचा अधिकार
(D) अन्नाचा, पिण्याच्या पाण्याचा व शिक्षणाचा अधिकार

78. Social Justice means (A) Equal Voting rights to all citizens without any privileges to any particular section (B) Equal economic rights to all citizens without any economic distinction (C) Absence of privileges being extended to any particular section of the society (D) Equal travel rights to all citizens within the country without any economic distinction 79. Article of the Constitution gives special status to the state of Jammu and Kashmir. (A) 370 (B) 371 (C) 372 (D) 373 80. The Constitution was drafted by the Constituent Assembly, which was elected by : (A) Elected members of the Parliament of India (B) Elected members of the provincial assemblies (C) Elected members of the state assemblies (D) Elected members of the British Parliament	78. सामाजिक न्याय म्हणजे (A) कोणत्याही एका घटकास खास सवलत न देता सर्व नागरिकांना मतदानाचा समान अधिकार (B) कोणताही आर्थिक भेद न ठेवता सर्व नागरिकांना समान आर्थिक अधिकार (C) समाजातील कोणत्याही घटकाला खास सवलती देता येणार नाहीत (D) कोणताही आर्थिक भेदभाव न करता नागरिकांस समान प्रवास अधिकार 79. भारतीय संविधान या कलमाप्रमाणे जम्मू-कश्मीरला खास दर्जा देते. (A) 370 (B) 371 (C) 372 (D) 373 80. भारतीय राज्यघटनेची मसुदा समिती खालील लोकांनी निवडली : (A) भारतीय संसदेमध्ये निवडून आलेल्या सदस्यांनी (B) प्रांतीय विधानसभेमध्ये निवडून आलेल्या सदस्यांनी (C) राज्य विधानसभेमध्ये निवडून आलेल्या सदस्यांनी (D) ब्रिटीश संसदेमध्ये निवडून आलेल्या सदस्यांनी

81. Gerontological Social Work Practice deals with :	81. जेरेन्टॉलॉजिकल सोशल वर्क प्रॅक्टीसचा संबंध आहे.
(A) Children	(A) बालकांशी
(B) Youth	(B) युवकांशी
(C) Elderly	(C) वयस्करांशी
(D) Adult	(D) प्रौढांशी
82. Atal Pension Yojana is introduced in the year of :	82. अटल निवृत्तीवेतन योजना कोणत्या वर्षी लागू झाली ?
(A) 2014	(A) 2014
(B) 2015	(B) 2015
(C) 2016	(C) 2016
(D) 2013	(D) 2013
83. Persons who are attracted to and have sexual relationships with persons of the same sex are :	83. ज्या व्यक्ती समलिंगी व्यक्तीकडे आकर्षित होतात व त्यांच्याबरोबर लैंगिक संबंध ठेवल्यात त्या :
(A) Mentally sick and need treatment	(A) मानसिक रित्या विकृत असतात व त्यांना उपचाराची गरज असते
(B) Abnormal	(B) अपसामान्य असतात
(C) As normal as heterosexual persons	(C) विषमलिंगी व्यक्तिप्रमाणेच अगदी सामान्य असतात
(D) A western phenomenon	(D) पाश्चिमात्य संस्कृती प्रतिबिंबित करतात

84. According to the Sexual Harassment of Women at the Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013 sexual harassment is defined in term of

- (i) Both contact and non-contact behaviours with a sexual connotation
- (ii) Only contact sexual behaviours
- (iii) The impact on the aggrieved woman
- (iv) The intention of the accused person

Codes :

- (A) (i) and (iv)
- (B) (i) and (iii)
- (C) (i), (iii) and (iv)
- (D) Only (i)

85. You are a social work educator and use PowerPoints, Board and Chalk during your teaching. One day you discover that you have a student with total visual impairment in your class. How will you enable her to get the maximum learning from your class ?

- (i) Read out everything from the PowerPoint and board to the whole class
- (ii) Arrange separate tutorials for her and ask her not to attend regular classes of your course
- (iii) Ask a fellow student to help her
- (iv) Arrange separate tutorials for her in addition to regular classes

Codes :

- (A) (i) and (iii)
- (B) (iii) and (iv)
- (C) (i) and (iv)
- (D) (ii)

84. महिलांवरील कामाच्या ठिकाणी लैंगिक छळ (प्रतिबंध, बंदी व निराकरण) कायदा-2013 अन्वये लैंगिक छळाची व्याख्या :

- (i) दोन्ही, लैंगिक हेतू गर्भित शारीरिक संपर्क असलेले वा नसलेले वर्तन
- (ii) फक्त लैंगिक हेतुपूर्वक केलेला शारीरिक संपर्क
- (iii) पीडित महिलेवरील परिणाम
- (iv) आरोपीचा हेतू

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iv)
- (B) (i) आणि (iii)
- (C) (i), (iii) आणि (iv)
- (D) फक्त (i)

85. तुम्ही समाजकार्याचे शिक्षक आहात व शिकवण्या-करिता तुम्ही पॉवरपॉइंट, खडू फळा याचा वापर करता. एकेदिवशी तुमच्या लक्षात येते की तुमच्या वर्गात एक संपूर्ण दृष्टिबाधित विद्यार्थी आहे. तिला तुमच्या वर्गातील जास्तीत जास्त शिकता येण्याकरिता तुम्ही काय कराल ?

- (i) पॉवरपॉइंट व फळ्यावरील सर्व मजकूर सर्व वर्गाकरिता वाचाल
- (ii) तिच्याकरिता वेगळ्या ट्यूटोरिअलची व्यवस्था कराल व तुमच्या विषयाच्या नियमित वर्गाला उपस्थित न राहाण्याची सूचना कराल
- (iii) तिच्या सहपाठी विद्यार्थीना तिला मदत करायला सांगाल
- (iv) रोजच्या वर्गाशिवाय तिच्याकरिता वेगळे ट्यूटोरिअल्स घ्याल.

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (iii)
- (B) (iii) आणि (iv)
- (C) (i) आणि (iv)
- (D) (ii)

86. Which one of the following Sections of the Industrial Disputes Act provides for compensation for lay-off ?

- (A) 15 C
- (B) 20 C
- (C) 25 C
- (D) 30 C

87. National Institute for Empowerment of Persons with Multiple Disabilities is situated in :

- (A) Mumbai
- (B) Chennai
- (C) Ahmednagar
- (D) Delhi

88. **Assertion (A) :** The medical social worker is now recognized as an essential professional colleague of the doctor.

Reason (R) : Because he/she helps by supplying information that is of fundamental importance in formulating the complete diagnosis and in directing the treatment of many patients.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) Both are false
- (D) (A) is true but (R) is false

86. औद्योगिक विवाद कायद्याच्या कोणत्या कलमामध्ये ले-ऑफ क्षतीपूर्तीची तरतूद आहे ?

- (A) 15 C
- (B) 20 C
- (C) 25 C
- (D) 30 C

87. बहुविकलांग व्यक्तींच्या सक्षमीकरणाची राष्ट्रीय संस्था कुठे स्थित आहे ?

- (A) मुंबई
- (B) चेन्नई
- (C) अहमदनगर
- (D) दिल्ली

88. **विधान (A) :** वैद्यकीय समाज कार्यकर्ता आज डॉक्टरांचा मूलभूत व्यावसायिक सहकारी म्हणून मान्यता पावला आहे.

कारण (R) : कारण ते संपूर्ण निदानाकरिता आवश्यक अती महत्त्वाची माहिती देतात ज्याची उपचारांची दिशा ठरविण्यात मदत होते.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) दोन्ही चूक आहेत
- (D) (A) बरोबर असून (R) चूक आहे

89. Which of the following are parts of District Mental Health Programme ?

- (i) Satellite clinics
- (ii) Life skill education
- (iii) Community participation
- (iv) Suicide prevention services

Codes :

- (A) (i) and (ii)
- (B) None of the given
- (C) All of the given
- (D) (i) and (iv)

90. As per the Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013 every organization should constitute committee

- (A) Internal Complaint Committee
- (B) Internal Grievance Committee
- (C) External Complaint Committee
- (D) Sexual Harassment Prevention Committee

91. Name the agency which was set up under one of the provisions of the NDPS Act to oversee the drug situation in India :

- (A) Dangerous Drugs Control Agency
- (B) Controller of Intoxicating Substances
- (C) Narcotics Control Bureau
- (D) Indian Bureau of Narcotic Drugs

89. खालीलपैकी कोण कोणते पर्याय जिल्हा मानसिक आरोग्य कार्यक्रमाचा हिस्सा आहेत ?

- (i) सॅटेलाईट चिकित्सा केंद्रे
- (ii) जीवन कौशल्य शिक्षण
- (iii) समुदाय सहभाग
- (iv) आत्महत्या प्रतिबंध सेवा

संकेतांक :

- (A) (i) आणि (ii)
- (B) वरीलपैकी एकही नाही
- (C) वरीलपैकी सर्व
- (D) (i) आणि (iv)

90. महिला लैंगिक अत्याचार (प्रतिबंध, बंदी आणि निवारण) कायदा 2013 नुसार प्रत्येक संघटनात ही समिती स्थापने अनिवार्य आहे.

- (A) इंटरनल कंप्लेंट कमिटी
- (B) इंटरनल ग्रीव्हान्स कमिटी
- (C) एक्सटर्नल कंप्लेंट कमिटी
- (D) सेक्स्युअल हॅरसमेन्ट प्रतिबंध कमिटी

91. NDPS कायद्यानुसार भारतातील मादक द्रव्य पदार्थ स्थिती नियंत्रणासाठी खालील संस्था तयार केली :

- (A) धोकादायक औषधी द्रव्य नियंत्रण संस्था
- (B) गुंगीकारक द्रव्य नियंत्रक
- (C) अमली पदार्थ/द्रव्य नियंत्रण ब्युरो
- (D) अमली पदार्थ/द्रव्य भारतीय ब्युरो

92. **Assertion (A) :** Right information and understanding about gender equality will lead to responsible sexual behaviour among adolescents.

Reason (R) : Gender equality aims to challenge the patriarchal practice of women's oppression.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true, but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

93. The institution of family is challenged by :

- (A) Alcoholism
- (B) Chronic illness
- (C) Live-in relationships
- (D) Divorce

94. Children in the age group of 0-18 constitute percentage of the total population, according to 2011 census of India.

- (A) 46%
- (B) 39%
- (C) 28%
- (D) 18%

92. **विधान (A) :** लैंगिक समानतेविषयी अचूक माहिती आणि समज किंवा जाणीव कौमार्यावस्थेत जबाबदार लैंगिक वर्तनास प्रोत्साहन देते.

कारण (R) : लैंगिक समानतेचा उद्देश पुरुष प्रधान व महिलांच्या शोषणास आव्हान देणे होय.

संकेतांक :

- (A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर असून (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परन्तु (R) हे (A) चे अचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) बरोबर आहे परन्तु (R) हे चूक आहे
- (D) (A) चूक आहे परन्तु (R) बरोबर आहे

93. कुटुंबसंस्थे पुढे पुढील आव्हाने :

- (A) दारूचे व्यसन
- (B) दीर्घकालीन आजार
- (C) लग्नाशिवाय एकत्र राहाणे
- (D) घटस्फोट

94. भारतीय जनगणना, 2011 नुसार, 0-18 वयोगटातील मुलांची संख्या होती.

- (A) 46%
- (B) 39%
- (C) 28%
- (D) 18%

95. The concept of 'Conjugal Family' was propounded by : (A) Oliver Wendell (B) William J. Goode (C) A.V. Dicey (D) Irawati Karve 96. Which of the following aspects is not included in the concept of 'holistic health' ? (A) Spiritual (B) Professional (C) Social (D) Physical 97. What is the prime job responsibility of a CDPO in the context of child development ? (A) CDPO is responsible for implementation of Swachh Bharat programme in schools (B) CDPO is responsible for implementation and administration of ICDS programme (C) CDPO is responsible for implementation and administration social welfare programme (D) CDPO is responsible for implementation and administration of child health programme	95. 'कॉनजुगल फॅमिली' संकल्पना यांनी उदयास आणली : (A) ओलीव्हर वेंडेल (B) विल्यम जे. गुडे (C) अे.व्ही. डायसी (D) इरावती कर्वे 96. खालीलपैकी कोणती गोष्ट सर्वांगीण आरोग्यमध्ये घेतली नाही ? (A) आध्यात्मिक (B) व्यावसायिक (C) सामाजिक (D) शारीरिक 97. मुलांच्या विकासामध्ये CDPO ची प्राथमिक जबाबदारी काय आहे ? (A) शालेमध्ये स्वच्छ भारत कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी CDPO ची आहे (B) ICDS कार्यक्रमाच्या प्रशासनाची आणि अंमलबजावणीची जबाबदारी CDPO ची आहे (C) कल्याणकारी कार्यक्रमाची अंमलबजावणी आणि प्रशासनाची जबाबदारी CDPO ची आहे. (D) मुलांच्या आरोग्य कार्यक्रमाच्या प्रशासनाचा व अंमलबजावणीची जबाबदारी CDPO ची आहे.

98. What is the full form of ICPS in the Indian context of child protection ?

- (A) Integrated Child Protection Services
- (B) Integrated Child Protection Scheme
- (C) International Council for Protection of Students
- (D) Integrated Consortium for Para-legal Schemes

99. The National Nutrition Policy was adopted by the Government of India in :

- (A) 1993
- (B) 1995
- (C) 2015
- (D) 2011

100. National Disaster Management Authority was established through the

- (A) Disaster Management Act
- (B) National Disaster Management Authority Act
- (C) National Disaster Authority Act
- (D) National Disaster Act

98. भारताच्या संदर्भात बाल संरक्षणाविषयक आयसीपीएस म्हणजे काय ?

- (A) इन्टीग्रेटेड चाईल्ड प्रोटेक्शन सर्व्हिसेस
- (B) इन्टीग्रेटेड चाईल्ड प्रोटेक्शन स्कीम
- (C) इन्टरनॅशनल कॉन्सील फॉर प्रोटेक्शन ऑफ स्टुडन्ट्स
- (D) इन्टीग्रेटेड कन्सोर्शियम फॉर पॅरा-लीगल स्कीम

99. राष्ट्रीय सकस आहार योजना भारत सरकारने केव्हा मान्य केली ?

- (A) 1993
- (B) 1995
- (C) 2015
- (D) 2011

100. राष्ट्रीय आपत्ती नियंत्रण प्राधिकरण या कायद्या-खाली बनविले :

- (A) आपत्ती नियंत्रण कायदा
- (B) राष्ट्रीय आपत्ती नियंत्रण प्राधिकरण कायदा
- (C) राष्ट्रीय आपत्ती प्राधिकरण कायदा
- (D) राष्ट्रीय आपत्ती कायदा

SEP - 20221/II—A

ROUGH WORK